

Posudek oponenta bakalářské práce: Anna Stříteská - Boris Godunov

Předmětem bakalářské práce je problematika opery Boris Godunov, její scénografické zpracování v rámci bakalářského studia, vyložení metod práce a hodnocení dosaženého výsledku.

Už v úvodu své práce autorka předesílá, že si je vědoma tíhy a komplikovanosti svého úkolu. Skutečně, opera Boris Godunov Modesta Petroviče Musorgského je výjimečná a je náročnou výzvou i pro renomované a zkušené inscenátory.

V další části práce jsme seznámeni s historickými prameny a literární předlohou. Pak se dostáváme k samotné opeře. Její děj je popsán po obrazech, zatím bez nějakého inscenačního pohledu, zřejmě jen pro orientaci v poměrně složitém ději a postavách. Následuje popis některých starších inscenací. Této části práce nemám, kromě několika pravopisných a více interpunkčních chyb, mnoho co vytýkat. Nejde sice o práci vyčerpávající, nebo snad výrazně badatelsky či úvahově objevnou, ale jistý přehled o tématu a kontextu tento text podává. Zmiňované chyby v interpunkci poněkud znesnadňují sledovat autorčiny úvahy. Možná je to jeden z důvodů, proč mi při čtení této části uniká to, co by mělo být podstatné. Dle mého je tato, řekněme teoretická a úvahová, část práce příležitostí upozornit na témata, která jsou v daném titulu pro inscenátora klíčová, a formulovat otázky, na něž odpovědí je scénografické řešení, které je následně představeno.

Do textu je, dle mého soudu trochu nelogicky, vložen článek, který reflektuje výstavu naší katedry v rámci Pražského Quadriennale 2019. Informace je to jistě zajímavá, ale od vlastního tématu scénografického řešení poněkud odtažitá.

Po této "odbočce" se autorka vrací zpět k tématu a následuje úvaha "Jedinec a dav", která je pro mě jednou z nejcennějších částí práce. Zde je náhle schopná, ne sice úplně jasně a srozumitelně, formulovat to, co ji na tématu zajímá. Je schopná toto své téma identifikovat v libretu i hudbě a vizualizovat si ho výtvarně ve svých představách. A čtenář se těší, že se v následujících řádcích a obrazových přílohách dozví, jak se tyto vize zkonkretizovaly a transformovaly do scénografického a kostýmního řešení.

Následuje ovšem autorčin návrat na úplný začátek k zadání titulu a výčet různých řešení, která zpracovala a potom opustila. Je těžké zde sledovat nějaký vývoj koncepce, protože jsou to řešení tak rozdílná, že se nám linka směřování ztrácí. Když se tedy ocitneme před konečnou koncepcí, která nám je přestavena jako výsledek této cesty, úplně nevíme, jak jsme se zde ocitli.

Při čtení popisu konečného scénografického řešení mám jeden zásadní problém. Schází mi nějaký jasný a srozumitelný popis toho, jak celá scénografie vypadá, z jakých částí se skládá a jak které části fungují. Žádný půdorys, žádná technická dokumentace. Všechno se dozvídáme jen z popisu jednotlivých obrazů, kde se postupně zmiňují různé části dekorace, aniž by byly nějak blíže definovány. Text je doplněn výtvarnými návrhy, ze kterých lze získat jen nepříliš konkrétní představu o tom, jak vypadají jednotlivé obrazy.

Nejsrozumitelnějším motivem a prvkem scénografie je červená opona, která je sešitá z kusů, postupně se rozpadá a v různých souvislostech se s ní pracuje po celou operu. Jevišť je nějak vyvýšené, vedou na ně nějaké schody, vzadu jsou nějaké rozvratelné stěny s výřezy, které skládají pravoslavný kříž. Na jeden obraz náhle vyvýšení zmizí, místo něj se objeví šikmy a strop z tahokovu. Koncept na mě působí dojmem, že by potřeboval dopracovat, dotáhnout od skic a prvotních návrhů ke scénografickému řešení, které bude srozumitelné a realizovatelné. V této podobě není příliš přesvědčivý.

Celkově práci považuji za spíše podprůměrnou. Je jistě cítit, že autorka věnovala práci na projektu mnoho energie a prozkoumala mnoho slepých uliček. Výsledné řešení má v sobě nepochybný potenciál, je ale nedotažené a především nepříliš srozumitelné. Podobně je tomu i kostýmní koncepcí.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "D".

V Praze dne 10.6.2020

MgA Martin Černý